

ВИКОРИСТАННЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ УНІВЕРСАЛІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Казанджиева М.С., к.ф.н., доцент

Однією з характеристик сучасної соціокультурної ситуації є підвищення вимог до рівня професійної комунікації. Успішна професійна комунікація пов'язується, як правило, з комунікативною компетентністю фахівця.

Мовленнєва поведінка як компонент комунікативної компетентності іноземних студентів базується на "мовній матриці", закріпленій у рідній мові. Загальновідомим є той факт, що на початковому етапі навчання іноземної мови студенти постійно звертаються до рідної мови (або до мови-посередника, найчастіше англійської). Проте опора на рідну мову не завжди може бути надійним фундаментом успішної реалізації іншомовної комунікативної стратегії, що виявляється в різних видах мовленнєвої діяльності, внаслідок різних причин. Однією з найбільш поширених можна вважати недостатню або надмірну диференціацію мовних явищ.

Необхідність звернення до лінгвістичних універсалій у процесі навчання іноземної мови пояснюється, на нашу думку, декількома обставинами. Дослідження мовних контрастів та подібностей дозволяє краще зрозуміти особливості кожної з аналізованих мов завдяки посереднику – мовній категорії, закону тощо. Проте найбільша увага приділяється лінгвістичним відмінностям парадигматичного типу, у той час як набагато більше розбіжностей міститься у сфері "мовленнєвих жанрів" (М. Бахтін). Саме цей, прагматичний аспект є найбільш актуальним для реалізації цілей навчання іноземної мови.

Крім безперечної прагматичної цінності такого підходу слід вказати і на додатковий ефект від його використання – розвиток теоретичного мислення студентів.

Методичні аспекти проблеми використання мовних універсалій для підвищення ефективності навчання іноземної мови досліджені досить глибоко і повно. Проте залишається недостатньо вивченим питання про роль універсалій, їхні функції у процесі комунікації тощо.